

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

19. Dies Julii. Solertia, est subtilitas quædam medii inveniendi parvâ
deliberatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

galitatis gratia spectanda est. Quis enim à cœno fons
requirat? quis è turbida aqua potum petat? quis utilem
causæ alienæ judicet, quem videt inutilem vitæ suæ?
quomodo eum potes judicare consilio superiore, quem
videas inferiore moribus? Supra me esse debet, qui
me committere paro. An verò eum idoneū putabo, qui
mihi det consilium, quod non dat sibi? Et cum mihi
care credam, qui sibi non vacat; cujus animū voluptas
occupet, libido devincat, avaritia subjuget, cupiditas
perturbet, quatiat metus? quomodo hic consilio loco
ubi nullus quieti? Itaque si optes florentem in omni-
bus, quæ perages, successum; si velis omnia ex voto
nihil contra votum evenire; si cupis evitare infinita,
quibus expositus es pericula; innumeros, per quos
incedis laqueos; plurimas, quibus peteris insidias,
quos consulis, sint non modò prudentes, & scientes,
sed Dei timentes, sint gnari, sed non pravi; quia

Per prævum socium, laberis in vitium.

19. DIES JULII.

Solertia, est subtilitas quædam mediū inveniendi
parvâ deliberatione. *S. Albertus in Post.*

Solertia. I. **S**olertia, quæ est una ex honori-
ficiis Prudentiæ pedissequis, in-
dicat promptos, & vividos ani-
mi motus, atque ingenii celeritatem. Ut sicut
Plato laudat in cane venatico imprimis sagacem
se ad sentiendum, & promptè posse in prædâ
incidere: sic in mente sit recta, expedita, facilis
eorum, quæ conveniunt, excogitatio. Hanc virtutem
Alcibiade fuisse volunt, quem memorant consilii,
prudentiæ fuisse plenissimum. De quo Æmilius Pro-
bo

Julius.

Tessera.

557

Julius.

bis in vita sic habet, cum illum omnium insidiarum
prælagum ostenderet: *Erat enim, inquit, eâ sagacita-*
te, ut decipi non posset; præsertim, cum animum atten-
disset ad cavendum. Est itaque solertia, subita conje-
ctatio ex ingenii celeritate, absque multa, & diu-
turna antecedentium ratiocinationum discussione.
(a) *Sunt nonnulli, qui* (ut loquitur D. Augustinus)
ad intelligendum quodammodo plumbei, non nisi im-
probo labore, & tarda singulorum expensione per-
tingunt ad Prudentiæ exercitium; cum è contrà alii,
quia Intellectus pernecitate vigent, & ingenii celeri-
tatem (ut de Julio Cæsare dixit Plinius (b) *quodam*
que volucrem habent, longè celerius, & de fine, &
de mediis ad eum consequendum pronuntiant. Emi-
cigitur in his, laus ingenii, celeres motus, à na-
tura sortiti; quæ, quo major in aliquo fuerit, eo
major ad consummatam Prudentiam facultas sup-
petet.

II. Quæris jam præsidia acquirendæ illius tanto-
pere commendatæ Solertiæ? Nihil est, quod homi-
nem, tametsi obtusissimam habeat mentis aciem,
bardi planè sit ingenii, tardique Intellectus, adeò
reddat ad excogitandum solertem, ad inveniendum
sagacem, & ad agendum expeditum, atque Amor.
Solertissimus est Amor, quia rei, quam expetit, obti-
nendæ, est validè appetens, ideò perpetuâ cogitatio-
ne versat rationes, & vias, quibus confici res possit;
eam undique contemplatur, & circumspicit, quæ il-
lum attingant, quæ circumstent, quæ præcurrant, quæ
consequantur. Inhiat omni occasione illius assequen-
dæ; atque crebrum ita cerebrâ specierum agitatione
inca-

(a) In Julian. c. 25. (b) L. 7. c. 26.

incalescit; sicut attritu, ferrum: sicque non tantum illa mentis veluti rubigo detergitur, & torpor excutitur; sed spiritus, qui in cerebro resident, quasi radii quidam lucis calidiores, ac subtiliores fiunt; alique subinde puriores procreantur. Itaque phantasia obicit Intellectui puriora, & plura phantasmata. Intellectus verò, voluntatis imperior obsequens, majorem contentione applicat, investigando, quæcunque instituto serviunt; eaque pertractans, mira aliquando exprimit, atque excogitat. Hujus solertis Amoris stratagematis plena sunt Annalium monumenta. *sexcentis accipe unum.*

III. Ægrotabat in Japonia, puella infans, quam mater infidelis, morti proximam baptizari non sinebat. Aderat unus è Patribus nostris; dolebat is, animam perire, quæ undâ unâ poterat servari. Ut servaret, usus est solertiâ: ille, observatâ in moribundi facie, maculâ, à matre petit, ut sibi potestatem faciat, ejus ablundæ; quâ impetrata, intingit partem strophili aquæ; exprimit aliquot guttas aquæ, pronuntiat tacite verba Sacramenti; atque ita non tam ablutâ facie, quàm Animâ per Baptismum, eam illicò transmittit in cælum. Habes hîc compendium acquirendæ Solertiæ, tribus tantum constat literis, duabus syllabis, verbo, AMA. Vis esse sagax, industrius, solers, AMA. Unum est ploratu dignum: quod cum duplex sit amor, sacer, & profanus; divinus, & humanus; homo fluxorum bonorum amans, sit adeò solers, & perspicax, ut videatur totus Argus: æternorum amans, sit adeò cæcus, ut videatur Polyphemus ille, in videndo, est Aquila: hic, est Noctua: ille, in perquirendis iis, quæ nocent, habet oculum Lynceus.

on tantum
por excu
quasi radi
nt; aliq
ntasia ob
ta. Intel
majori se
unque in
aliquand
is Amor
umenta,
quam m
n sinebat
, animam
servaret,
ndi facie
ciat, ejus
rophol
ntiat rati
lutâ fac
transmitt
endâ So
s syllabis
ers, AM
duplexit
anus; ho
solers, &
ernorum
mus ille,
e, in per
um Lyn
cis

cis: hic, in acquirendis, quæ profunt, habet oculum
talpæ. O! si quis esset impensè amans Dei! quod
præclara media illi suggereret, pia Solertia, quibus
Dei gloriam propagaret, & sua merita augeret, & a-
liorum saluti studeret: quoties, dum in pravorum
hominum perversa esset societate, religioso astu sese
inde subduceret: quoties, dum alterius nomen à
maledico aliquo traduceretur, ingeniosè sermonem
averteret: quot peccandi occasiones, pio dolo decli-
naret: quot discinctos nepotes ad frugem, lau-
dandâ astutiâ reduceret. In istiusmodi solertibus ho-
minibus triumphat Amor divinus; triumphatur A-
mor humanus, imò vix homo: quia ille amor & est
cæcus, & excæcat. Liqueat id ex Poëta:

Quisquis amat luscam, luscam putat esse venustam.

20. DIES JULII.

Ratio, est affectus mentis; quæ bonum malumque
discernit, virtutes eligit, Deum diligit. *S. August.*
lib. de spir. & ani.

Ratio. I. **R**atio, prout est pars Pruden-
tiæ, est facultas ratiocinan-
di, & colligendi unum ex
alio, & componendi multa inter se, & discernen-
di; ut clarâ in luce ponantur, quæ connexionem
inter se habent, quæ discrepant, aut repugnent, quæ
sint aliis meliora, ac præstantiora. Quia Pruden-
tia maximè nititur consultatione, & expensione
finium, ac collatione mediocum. Hæ autem o-
mnes functiones in eo præsertim illustres sunt; qui
optimè, & ut par est, ex uno progreditur ad aliud;
quid